SIGDAL KOMMUNE MØTEBOK

Kommunestyret

Arkivsaknr.: 08/1455-14
Løpenr.: 8257/08
Arkivnr.: 150
Saksbeh.: Kjell Tore

Finnerud

Styre/råd/utvalg	Møtedato	Saksnr.
Arbeidsmiljøutvalget	10.11.2008	AM-08/19
Eldrerådet	11.11.2008	EL-08/17
Hovedutvalg for helse og sosial	11.11.2008	HS-08/43
Hovedutvalget for oppvekst og kultur	12.11.2008	OK-08/44
Hovedutvalget for næring og drift	13.11.2008	ND-08/123
Rådet for funksjonshemmede	20.11.2008	RFF-08/1
Administrasjonsutvalget	27.11.2008	AD-08/28
Formannskapet	27.11.2008	FS-08/88
Kommunestyret	19.12.2008	KS-08/113

SAKSPROTOKOLL: BUDSJETT 2009 OG ØKONOMIPLAN MED HANDLINGSPROGRAM 2009-2012

Kommunestyrets vedtak:

1. **Ved beregning av forskuddsskatt for 2009 gjelder høyeste tillatte satser**
   - **Inntektsskatt for personlige skatteytere 12,8 prosent**
   - **Formueskatt 0,7 prosent**
2. **Forslag til budsjett for Sigdal kommune vedtas slik det går fram av budsjettskjema 1a og 1b, 2a og 2b.**
3. **Forslag til budsjett for Sigdal Energi for 2009 vedtas.**
4. **Foreldrebetaling i skolefritidsordningen prisjusteres med 4 prosent til følgende måneds priser for 2009:**
   Mandag, torsdag og fredag før/etter skoletid: økes fra kr. 260 til kr 270 pr dag.
   Tirsdag (langdag): økes fra kr. 380 til kr.395.
   Onsdag (heldag): økes fra kr 500 til kr. 520.
   Heldag i skolens fridager/ferier: økes fra kr. 160 til kr. 165.
5. **Egenandelen for kulturskolen prisjusteres ikke fra 2008. Pris pr barn pr semester er kr. 850,-.**
6. **Rammetimetallet for skolen videreføres med 1227 timer pr uke våren 2008. Timetallet omfatter pedagogisk arbeid for elever fra Sigdal som får opplæring i og utenfor kommunen. I tillegg kommer timer fra andre kommuner. Fra høsten økes timetallet med 2 timer for barnetrinnet som følge av regjeringens satsing på fysisk aktivitet på barnetrinnet. Rammetimetallet vil fra høsten 2009 være 1233 timer pr uke.**
7. **Prisen pr middagsporsjon ved utkjøring og servering i kantine økes fra kr. 60,- til kr 65,-**

8. **Betaling for hjemmehjelp endres ikke. Følger årlig justering av G-beløp. Egenandelene ble sist endret f.o.m 2005 da det ble innført abonnement:**
   Inntekt inntil 2 G (inntil 140.520) kr 150,- pr. mnd.
   Inntekt 2 – 3 G (140.520 – 210.780) kr 225,- pr. mnd.
   Inntekt 3 – 4 G (210.780 – 281.040) kr 250,- pr. mnd.
   Inntekt 4 – 5 G (281.040 – 351.300) kr 275,- pr. mnd.
   Inntekt over 5 G (over 351.300) kr 350,- pr.mnd.
9. **Egenbetaling for ambulerende vaktmester på kr 35,- pr time endres ikke.**
10. **Abonnement for trygghetsalarm kr 100,- per mnd. endres ikke.**
11. **Vederlag for opphold på Sigdalsheimen; langtidsopphold, tidsbegrenset opphold, samt dag og nattopphold følger av forskrift og statens satser. Tidsbegrenset opphold er for tiden 118,- kr pr. døgn. Dag og nattopphold er kr. 59,- pr døgn. Avlastningsopphold er gratis.**
12. **Egenbetaling for dagsenteropphold på Sigdalsheimen økes fra kr. 59,- til kr. 75,- per gang. Oppholdet inkluderer middag, formiddagsmat/kaffe/kake, skyss og aktiviteter. Samme pris vil gjelde for dagsentertilbud til demente. Egenbetalingen på dagsenteret på Eggedal eldresenter justeres også etter samme pris.**
13. **Timesats for planleggingsarbeider på landbrukssektoren økes med kr. 50,- pr. time til kr. 400,- pr. time.**
14. **Fellingsavgifter for elg og hjort beholdes uendret med kr. 400,- for voksen elg, kr. 230,- for elgkalv, kr. 300,- for hjort og kr. 180,- pr. hjortekalv.**
15. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 5,5 millioner til ombygging og renovering av Nerstad skole, og 6 millioner til ombygging og renovering av Eggedal skole. Ved utredning og behandling av saker som berører skolebygging tas det hensyn til prosjektgruppene uttaler når det gjelder sammenheng mellom skolens behov og rammene for utbygging. Dersom det ikke er mulig å bygge skoler for de rammene som er laget, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen.**
16. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 500 000 til prosjektering av ombygging og renovering av Sigdal ungdomsskole/samfunnshus.**
17. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 100 000 til planlegging av nytt renseanlegg i Eggedal.**
18. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 2 400 000 til vannbehandlingsutstyr Prestfoss.**
19. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 200 000 til utskifting av bil driftsoperatør.**
20. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 1 000 000 til høydebasseng Nerstad.**
21. **Det gis 1.000.000 kroner til driftsbygging Holmen kirkegård. Finansiering fra salg av kommunale boliger**
22. **Stillingen som barnehagekonsulent økes fra 20 prosent stilling til 50 prosent stilling fra 1.1 2009. Økningen finansieres gjennom økte skjønnsmidler.**
23. **Bemanningen i hjemmetjenesten økes med 0,8 årsverk.**
24. **Bemanningen i tjenesten aktivisering eldre og funksjonshemmede økes med 0,4 årsverk pleiestilling for å starte dagsentertilbud for hjemmeboende demente på Tono aktivitetssenter to dager i uken.**
25. **Stillingen som assisterende leder ved Bjørkekvisten barnebolig økes med 0,2 årsverk.**
26. **Stillingen som kulturleder lyses ut internt.**

27. **Tilskuddet til registrerte trossamfunn settes til kr 272,- pr medlem.**
28. **Fullmakt til budsjettjustering:**
    - **Hovedutvalgene gis fullmakt til å omdisponere midler mellom tjenester innenfor samme planområde. Formannskapet har denne fullmakten for planområde 1 og 2.**
    - **Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor den enkelte tjeneste innenfor det samme planområde.**
29. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp 1,7 millioner kroner i lån til kommunale veien.**
    Ytterligere finansiering utover 2,7 millioner finansieres ved salg av kommunale boliger.
30. **Helse- og sosial styrkes med kr. 538.000. Finansiering; kr. 138.000 for mye i oppvekst og kr. 400.000 boligsøkende unge. Det kommer en ny sak angående nytt regleverk for boligsøkende unge.**
31. **Edb skole. Administrasjonen legger fram en plan for investeringer/kostnader i skolene pr. år i planperioden.**
32. **Idrettsrådet inviteres til et møte med formannskapet for å diskutere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen. Idrettsrådet inviteres i første omgang til et møte med Hovedutvalget for oppvekst og kultur for å diskutere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen.**
33. **Innsamling av grovsøppel gjeninnføres en gang pr. år. Eventuell øking av renovasjonsavgiften vurderes ved budsjettbehandlingen 2010.**
34. **Istandsetting av uteområdet Prestfoss skole kr. 100.000 dekkes av investeringsbudsjettet i 2010. Eventuelt nødvendig grunnarbeid i 2009 dekkes innenfor ramma til oppvekst og kultur.**
35. **Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris gjeldende fra 2010. Dekkes innenfor ramma.**

Saken avgjøres av: Kommunestyret

Vedlegg:
- Rådmannens forslag til budsjett for 2009 med handlingsprogram/økonomiplan 2009-2012 (utsendt tidligere).
- Årsmelding 2007 (utsendt tidligere).
- Regnskap og årsberetning 2007 (utsendt tidligere).
- Rapport fra arbeidsgruppe for tilrettelegging av eldreomsorgen fram til 2025.
- Brev av 14.10. 2007 fra Sigdal kirkelige fellesråd om budsjett 2009 og økonomiplan 2009-2012 (utsendt tidligere).
- Budsjett Sigdal energi.
- Søknad av 02.04.08 fra Sigdal idrettsråd om kommunal drift av løypepreparering i bygdas lysløyper.
- Søknad av 13.08. 2008 fra Eiendomsselskapet Th. Kittelsens hjem Lauvlia IKS om oppjustering av eiernes andeler.
- Møtebok fra Formannskapet 09.10. 2008 Bokprosjekt – Sigdal utsatt sak.
- Budsjettskjema 1a, 1b, 2a og 2b.
- Epost av 20.11.08 fra FAU Nerstad skole ang. reduksjon av rammetimetallet i skolen.

- Brev av 21.11.08 fra FAU Sigdal ungdomsskole ang. forslag om kutt i rammetimetall.

Saksutredning

Rådmannens forslag til vedtak ovenfor Formannskapet:

1. Ved beregning av forskuddsskatt for 2009 gjelder høyeste tillatte satser
   - Inntektsskatt for personlige skatteytere 12,8 prosent
   - Formueskatt 0,7 prosent

2. Forslag til budsjett for Sigdal kommune vedtas slik det går fram av budsjettskjema 1a og 1b, 2a og 2b.

3. Forslag til budsjett for Sigdal Energi for 2009 vedtas.

4. Foreldrebetaling i skolefritidsordningen prisjusteres med 4 prosent til følgende måneds priser for 2009:
   Mandag, torsdag og fredag før/etter skoletid: økes fra kr. 260 til kr 270 pr dag.
   Tirsdag (langdag): økes fra kr. 380 til kr.395.
   Onsdag (heldag): økes fra kr 500 til kr. 520.
   Heldag i skolens fridager/ferier: økes fra kr. 160 til kr. 165.

5. Egenandelen for kulturskolen prisjusteres ikke fra 2008. Pris pr barn pr semester er kr. 850,-.

6. Rammetimetallet for skolen videreføres med 1227 timer pr uke våren 2008. Timetallet omfatter pedagogisk arbeid for elever fra Sigdal som får opplæring i og utenfor kommunen. I tillegg kommer timer fra andre kommuner. Fra høsten økes timetallet med 2 timer for barnetrinnet som følge av regjeringens satsing på fysisk aktivitet på barnetrinnet. Rammetimetallet vil fra høsten 2009 være 1233 timer pr uke.

7. Prisen pr middagsporsjon ved utkjøring og servering i kantine økes fra kr. 60,- til kr 65,-

8. Betaling for hjemmehjelp endres ikke. Følger årlig justering av G-beløp.
   Egenandelene ble sist endret f.o.m 2005 da det ble innført abonnement:
   Inntekt inntil 2 G (inntil 140.520) kr 150,- pr. mnd.
   Inntekt 2 – 3 G (140.520 – 210.780) kr 225,- pr. mnd.
   Inntekt 3 – 4 G (210.780 – 281.040) kr 250,- pr. mnd.
   Inntekt 4 – 5 G (281.040 – 351.300) kr 275,- pr. mnd.
   Inntekt over 5 G (over 351.300) kr 350,- pr.mnd.

9. Egenbetaling for ambulerende vaktmester på kr 35,- pr time endres ikke.

10. Abonnement for trygghetsalarm kr 100,- per mnd. endres ikke.

11. Vederlag for opphold på Sigdalsheimen; langtidsopphold, tidsbegrenset opphold, samt dag og nattopphold følger av forskrift og statens satser. Tidsbegrenset

opphold er for tiden 118,- kr pr. døgn. Dag og nattopphold er kr. 59,- pr døgn. Avlastningsopphold er gratis.

12. Egenbetaling for dagsenteropphold på Sigdalsheimen økes fra kr. 59,- til kr. 75,- per gang. Oppholdet inkluderer middag, formiddagsmat/kaffe/kake, skyss og aktiviteter. Samme pris vil gjelde for dagsentertilbud til demente. Egenbetalingen på dagsenteret på Eggedal eldresenter justeres også etter samme pris.

13. Timesats for planleggingsarbeider på landbrukssektoren økes med kr. 50,- pr. time til kr. 400,- pr. time.

14. Fellingsavgifter for elg og hjort beholdes uendret med kr. 400,- for voksen elg, kr. 230,- for elgkalv, kr. 300,- for hjort og kr. 180,- pr. hjortekalv.

15. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 5,5 millioner til ombygging og renovering av Nerstad skole, og 6 millioner til ombygging og renovering av Eggedal skole.

16. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 500 000 til prosjektering av ombygging og renovering av Sigdal ungdomsskole/samfunnshus.

17. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 100 000 til planlegging av nytt renseanlegg i Eggedal.

18. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 2 400 000 til vannbehandlingsutstyr Prestfoss.

19. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 200 000 til utskifting av bil driftsoperatør.

20. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 1 000 000 til høydebasseng Nerstad.

21. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 1 700 000 til driftsbygning Holmen kirkegård.

22. Stillingen som barnehagekonsulent økes fra 20 prosent stilling til 50 prosent stilling fra 1.1 2009. Økningen finansieres gjennom økte skjønnsmidler.

23. Bemanningen i hjemmetjenesten økes med 0,8 årsverk.

24. Bemanningen i tjenesten aktivisering eldre og funksjonshemmede økes med 0,4 årsverk pleiestilling for å starte dagsentertilbud for hjemmeboende demente på Tono aktivitetssenter to dager i uken.

25. Stillingen som assisterende leder ved Bjørkekvisten barnebolig økes med 0,2 årsverk.

26. Ungdomsleder tilbys stilling som kulturleder (30 prosent).

27. Tilskuddet til registrerte trossamfunn settes til kr 272,- pr medlem.

28. Fullmakt til budsjettjustering:
    - Hovedutvalgene gis fullmakt til å omdisponere midler mellom tjenester innenfor samme planområde. Formannskapet har denne fullmakten for planområde 1 og 2.
    - Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor den enkelte tjeneste innenfor det samme planområde .

Konklusjon:
Det er forventa at statsbudsjettet for 2009 vil gi Sigdal kommune 144,4 millioner kroner i såkalte "frie" inntekter (skatt og rammetilskudd). Det er hele 17 millioner kroner mer enn forventet i 2008. Det er forutsatt at kommunen får skatteinntekter på nivå med landsgjennomsnittet. Årsaken til den store økningen i såkalte frie inntekter er at øremerka tilskudd til psykiatrien på 3 millioner kroner er lagt inn i rammetilskuddet fra staten. I det økte rammetilskuddet ligger også 3,5 millioner kroner i et nytt distriktstilskudd til Sigdal kommune som er en reell økning. Kommunen har også fått 1 million kroner i ekstra skjønnstilskudd for 2009.

Til tross for at kommunen kan forvente å få 4,5 millioner kroner i reell økning av sine inntekter i 2009, dekker ikke det mer enn forventet merforbruk i 2008. Det vil si at det gir grunnlag for å videreføre kommunens høge aktivitetsnivå i 2008. Inntektssystemet er nå endret slik at det er folketallet og alderssammensetningen 1. juli før budsjettåret som bestemmer rammetilskuddet. Det gjør at inntektsanslaget blir lagt sikrere. Nå er usikkerheten bare knyttet til skatteinngangen.

Spesielt innfor eldreomsorgen er det betydelige avvik mellom behov og hva kommunens inntekter gir rom for. Det er ønsker om tiltak utenfor budsjettramma på andre områder. Skal de dekkes må kommunens inntekter økes eller det må gjøres en annen prioritering. Sigdal kommune har ikke brukt sine inntektsmuligheter gjennom å innføre eiendomsskatt. I første omgang kunne det gi mellom 5 og 10 millioner kroner i årlig inntekt. Det er selvfølgelig en kostnad ved å innføre en slik skatt, men den er liten i forhold til inntekten.

En tøffere prioritering mellom sektorene er også mulig. Kommunen betaler et årlig tilskudd til vedlikehold av private veier på kr 220 000. Det er også satt av kr 500 000 i budsjettet til boligtilskudd som i hovedsak går til brukte boliger. Dette er tiltak som ikke er lovbestemt og som kan prioriteres på en annen måte. Hovedtyngden av kommunens budsjett er innefor oppvekst og helse og sosial. Skal det gjøres noe som monner, er det i tilfelle mellom disse to sektorene det på gjøres omprioriteringer. Ved å redusere rammetimetallet i skolen med 10 prosent frigjøres 2,5 millioner kroner som kan brukes til andre tiltak. Noen vil nok oppfatte det som en dramatisk omprioritering.

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i juni at foreløpige nettorammer for 2009 skulle lønnsjusteres for faktisk lønnsøkning i 2008. Det har ikke vært praktisk mulig å beregne lønnsøkningen i 2008 ned på det enkelte tjenesteområde. Beregningen vil bli gjort seinere i høst for å justere budsjettet for 2008. Nettorammene er derfor justert for antatt lønnsøkning som er anslått til 7 prosent fra 1. mai 2008 til 1. mai 2009 med tillegg som ble gitt fra 1. januar 2008 for enkelte grupper. Det er usikkert om dette helt ut kompenserer for lønnsøkningen. I budsjettet er det brukt samme ordinære pensjonspremie til KLP som i 2008 – 8,55 prosent. KLP har nå fastsatt premien til 7,99 prosent. Det betyr at det her ligger det litt slark i budsjettet som kan brukes til å justere lønnsbudsjettet om det viser seg at noen har kommet feil ut i forhold til lønnsjusteringen på 7 prosent. I tillegg er ramma justert for eventuelle langsiktige avtaler hvor det ligger inne med en prisjustering.

Den økonomiske ramma til Helse og sosial er gitt en reell økning på 3,5 millioner kroner. Hvorav 2,6 millioner kroner er disponert for å få Sigdalsheimen og hjemmetjenestene i økonomisk balanse. Det gir ikke grunnlag for å øke antall stillinger utover det som er i sektoren i dag. Men ved mindre omdisponeringer vil det gi rom for å etablere et tilbud for demente på Tono. Tjeneste for funksjonshemmede er styrket med litt i overkant av kr 300.000. Av budsjettøkningen er barnevern utenom familien styrket med kr 600.000 fra budsjettøkningen og kr 300.000 ved omdisponering fra økonomisk sosialhjelp. Budsjettet til økonomisk sosialhjelp ble økt med kr 400.000 i 2008, men det viser seg at det holder med en økning på kr 100.000.

Som følge av store utbedringer ved barneskolene i Eggedal og Nerstad og ved ungdomsskolen gir det i første omgang en rentebelastning på 2 millioner kroner. Dette reduserer driftsresultatet til et minimum og ligger langt under det Fylkesmannen meiner er forsvarlig budsjettering – driftsresultat på 3 prosent er et akseptabelt nivå. Budsjettet for 2009 er gjort om et driftsresultat på 5,2 millioner kroner som er 2,6 prosent og det blir lavere videre i planperioden som følge av økt rente- og avdragsbelastning.

Som følge av det blir noen færre elder de nærmeste årene, vil kommunens inntekter gjennom rammetilskuddet fra staten bli redusert. Særlig mellom 2010 og 2020 vil kommunen få en sterk reduksjon i antall elder som vil gi betydelig mindre inntekter. I forhold til dagens nivå kan det bli en reduksjon på 5 millioner kroner i 2010 og 9 millioner kroner i 2015. I 2025 vil reduksjonen være redusert til 3 millioner kroner. Framskrivingen bygger på dagens arbeidsdeling mellom spesialhelsetjenesten og kommunene, men det er knyttet betydelig usikkerhet til en slik framskriving. Større innflytting av eldre personer vil kunne redusere denne reduksjonen. Men pleie. Og omsorg må trolig være forberedt på å tilpasse seg lavere budsjettrammer.

Elevtallet varierer noe fra år til, men vil ikke endre seg dramatisk. Forventet nedgang på 20 elever fra 2007 til 2008 trekker vi også med oss i 2009. Det reduserer vårt utgiftsbehov med 2,5 millioner kroner og gir tilsvarende mindre i inntekter. Ramma til oppvekst er ikke korrigert for dette.

Siden innbyggertallet alderssammensetningen er svært avgjørende for kommunens inntekter, er det økt innbyggertall som er kommunens hovedmål. Nærmere halvparten av landets kommuner har nedgang i folketallet. Sigdal kommune har en svak nedgang i folketallet, men har en sentral beliggenhet som gjør at det ligger godt til rette for økt

pendling. Det ligger også godt til rett for utvikling av handelsnæringen og servicenæringer som kan følge opp utviklingen i fjellet. Dette kan gi grunnlag for økt sysselsetting og kompensere for en fortsatt nedgang i sysselsettingen innefor landbruket.

Utfordringen kommunen står overfor på kort sikt er færre skolebarn og færre av de eldste eldre som vil gi kommunen vesentlig mindre i inntekter. På kort sikt er det begrensa hva kommunen kan påvirke i forhold til innflytting. I økonomiplanen som går fram til 2012 er det ikke tatt hensyn til endringer i befolkningen. Dermed kan det økonomiske resultatet se bedre ut enn det som vil være realiteten.

Investeringer og prosjekter

I alt er det lagt inn investeringer for 58,31 millioner kroner i planperioden fra 2009 til 2012, hvorav 1,7 millioner kroner finansieres med bidrag fra samarbeidspartnere og hele 41 millioner kroner med lån. Utbedring av skolene er prioritert i planperioden. I planperioden går hele 29,5 millioner kroner til utbedring av skolene. I tillegg ligger det 6,5 millioner kroner i tidligere budsjett til skoleutbygging som er overfort. Det er ingen investeringsprosjekter innen helse og sosial i planperioden utover kr 100.000 til vurdering av en eventuell utvidelse av Sigdalsheimen. I 2009 er det lagt inn nye bevilgninger til driftsbygning ved Holmen kirkegård på 1,7 millioner kroner kr 100.000 til utbedring av det elektriske anleggene i kirkene. Det er også satt av tilsvarende beløp i 2010. Maling av Herredshuset og utskifting av vinduer og markiser er tatt inn igjen i budsjettet for 2009 etter at beløpet ble redusert ved budsjettbehandlingen for 2008.

Det er også lagt inn noen investeringer på selvkostområdene bl.a. for å fullføre høydebassenget på Nerstad med 1 million kroner. Avdrag og renter på disse investeringene er tatt med i budsjettet, men skal dekkes av gebyrer og avgifter. Når kommunen får det på plass, kan det gi rom for nye investeringer. Til kommunale veier ligger det nå bare inne en million kroner i 2009 og 2 millioner kroner i 2012. Med full finansiering av selvkostområdene kan det gi rom for økte bevilgninger til kommunale veier og eventuelt andre kommunale investeringer.

Driftsresultatet alle år og fondsmidler er brukt i planperioden. I tillegg er hele 70 prosent av prosjektene finansiert med lån. Det reduserer driftsresultatet som kan brukes til investeringer ned mot null. Alle lån avdras over 20 år. De årlige avdragene i 20 år vil være 2,05 millioner kroner. Med 5,5 prosent rente som er brukt i hele planperioden, gir det en samla økt renteutgift på 2,3 millioner kroner det første budsjettåret. Hadde kommune spart opp fond ville investeringen i skolebygg på 36 millioner kroner blitt 20 millioner kroner billigere. Dette er penger som i stede kunne vært brukt til å styrke driftsbudsjettet med 1 million kroner i året eller til øke investeringen i skolebygg til 56 millioner kroner.

Siden utgifter til avløp dekkes inn gjennom kommunale avgifter er ikke utgiftene (renter og avdrag) til låneopptak på 3 millioner kroner til nytt renseanlegg i Eggedal i 2010 tatt med som en utgift i økonomiplanen.

Siden plassering av NAV-kontoret ikke er avklart, er eventuelle investeringer ikke tatt med i budsjettet.

Det er del prosjekter med bevilgning fra tidligere år som ennå ikke er påbegynt eller fullført. Det vises til omtale under hvert planområde bak i budsjettheftet.

Vurdering
Oppvekst:
For Oppvekst videreføres rammetimetallet i 2008 også våren 2009. Med rammetimetallet menes det antall lærertimer man disponerer til grunnskoleopplæring. Lærertimene benyttes til undervisning, spesialundervisning, ledelse og andre pedagogiske oppgaver i skolen. Rammetimetallet ble endret høsten 2008 til 1227 timer. Høsten 2009 økes timetallet med 2 timer i uken på barnetrinnet. Dette som følge av at regjeringen øker innsatsen på fysisk aktivitet i grunnskolen. Rammetimetallet for høsten 2009 er på bakgrunn av dette justert opp til 1233 timer pr uke. Kostnadene til denne økningen vil være om lag kr. 36 000 og det er blitt kompensert med 34 000 i ramma til oppvekst.

En eventuell reduksjon i rammetimetallet i grunnskolen ville gi konsekvenser i forhold til den undervisning som gis i skolen. Det vil konkret bety mindre lærertetthet i undervisningen, og dermed vanskeligere å oppfylle grunnskolelovens krav til tilpasset opplæring. Det vil også innebære at det blir vanskelig å realisere de kommunale målsetningene for Sigdalsskolen som er nedfelt i "Den gode skole". Det at det man opprettholder rammetimetallet som styringsparameter vises på nøkkeltall fra oppvekst. Netto driftskostnader til oppvekst er høyere i Sigdal enn for øvrig i Buskerud, men samtidig er driftskostnader til undervisningsmateriell betydelig lavere pr.elev enn i andre kommuner i Buskerud.

Investeringer i skolebygg slik det er foreslått i budsjettet vil gi et betydelig løft for skolen. Det vil gi muligheter for å øke kvaliteten på den opplæringen som gis i skolen med et tettere samarbeid om elevgrupper, og bedre muligheter for å tilpasse undervisningen. Kompensasjon for rentekostnader ved grunnskolereformen er lagt inn i statsbudsjettet for 2009. Det vil medføre at kommunen får kompensasjon for renteutgifter på kr 500 000 i året. Det er lagt inn i budsjettet allerede fra og med 2009.

SFO ordningen omfattes av en omlegging mot selvkostprinsippet. Omleggingen bør imidlertid skje gradvis, for å kunne opprettholde et godt tjenestetilbud. Det foreslås derfor å heve foreldrebetalingen med 4 prosent for 2009.

Tilbudet i Kulturskolen vil utvikles videre i 2009. Elevtallet er økende, og ambisjonene er å få på plass flere tilbud som kjøres i samarbeid med andre kulturinstitusjoner og som også organiseres i mer intensive perioder. Ettersom Den kulturelle skolesekken nå er lagt inn under rektor for Kulturskolen, vil man også arbeide for at ressursene i musikkskolen i større grad kan trekkes inn i skolens tilbud. Det er imidlertid heller ikke i år lagt opp til økt kontingent i Kulturskolen, dette fordi man trenger noe mer erfaring med de nye tilbudene.

Sigdal kommune har som kjent kun private barnehager. Barnehagene blir nå finansiert gjennom statstilskudd, kommunale tilskudd og foreldrebetaling. Fra 2011 legger regjeringen opp til at tilskudd til barnehagene skal gis som rammeoverføring til kommunene. Omleggingen vil kreve at kommunene selv utarbeider retningslinjer for finansiering av barnehagene. En slik omlegging vil kreve en innsats fra oppvekst. Det foreslås derfor å øke stillingen til barnehagekonsulent med 30 prosent, slik at det blir

en 50 prosent stilling. Økningen kan finansieres gjennom økte skjønnsmidler. Økningen i stillingen er også signalisert som et behov fra barnehagene.

Ikke prioriterte tiltak i budsjettet for 2009:
Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole til kr 100 000 er det ikke funnet plass til innfor budsjettramma.

Kultur:
Etter at kultursjefen sluttet har ungdomslederen ivaretatt funksjonene til kultursjefen. Kultursjefstillingen har vært en 60-prosent stilling, hvorav 20 prosent har vært leid ut som daglig leder til Eiendomsselskapet Th. Kittelsens hjem Lauvlia IKS. Etter at kultursjefen sluttet er 10 prosent av stillingen overført til Kulturskolen. For å få en bedre samordning mellom Eiendomsselskapet og driften av Lauvlia er Kunstnerdalen kulturmuseum fått tilbud om å overta denne funksjonen. Dermed er det samme person som kan være daglig leder for driften og Eiendomsselskapet.

Etter samråd med Administrasjonsutvalget er ikke stillingen som kultursjef utlyst, men en avventer budsjettbehandlingen. Innfor de budsjettrammer som er lagt for kultur er det ikke rom for å øke stillingsandelen utover 30 prosent om ungdomslederen dekker opp som kulturleder i dag. Det har i høst gitt rom for å engasjere flere på timebasis til ungdomsklubben. I høst har det fungert svært godt med at ungdomslederen også har vært kulturleder. Mitt forslag er at dette etableres som en permanent ordning.

Ikke prioriterte tiltak i budsjettet for 2009:
Utsatt sak om bokprosjekt – Sigdal følger budsjettbehandlingen utforslag til budsjettdekning.

Eiendomsselskapet Th. Kittelsens hjem IKS har søkt om at kommunen øker sitt årlige driftstilskudd med kr 10 000 i 2009, kr 20 000 i 2010 og 2011 og kr 30 000 i 2012. Dette er ikke dekket innenfor budsjettramma.

Søknad fra Sigdal idrettsråd om kommunal drift av lysløypene i kommunen er det heller ikke funnet plass til innenfor tildelt budsjettramme.

Opprustning av inngangsparti/hall og garderobe Nerstad samfunnshus til kr 500 000 er ikke tatt med i forslaget til budsjett. Det bør vurderes i forbindelse med utbygging av skolen på Nerstad.

Helse og sosial:
Rammen for hjemmetjenesten er økt som følge av styrking av hjemmesykepleien med 0,8 årsverk. Dette ble iverksatt på slutten av året i 2007 på grunn av økt press på hjemmesykepleien. Tiltaket har fortsatt i 2008 utenfor budsjettrammen, men er dekkes nå inn i budsjettrammen for 2009. Hjemmetjenesten er imidlertid fortsatt for dårlig utbygd til å
demme opp for behovet og presset på sykehjemsplasser. Dette utdypes nærmere i budsjettheftet.

Rammen for Sigdalsheimen skal holde til å videreføre den grunnbemanning og det

antall plasser som ble gitt etter ombyggingen i 2000. Rammen for Sigdalsheimen er også økt, men det meste av økningen går med til å dekke økte lønnsutgifter til nåværende grunnbemanning. Det er et presserende behov for styrking av grunnbemanningen på Sigdalsheimen, spesielt på rehabiliterings- og dementenheten. Dagens grunnbemanning oppleves som for lav i forhold de utfordringer vi står overfor i den daglige tjenesteutøvelsen. Dette henger sammen med en lav grunnbemanning i utgangspunktet i arbeidet med rehabilitering og demente. I tillegg forsterkes presset på bemanningen som følge av tidligere utskrivelse fra sykehus og nedskjæringer i 2. linjetjenesten og til tider stort overbelegg. Dette er utdypet nærmere i budsjettheftet. Det er behov for styrking av ramma med 1.550.000 kroner.

Økningen av Sigdalsheimens ramme for 2009 vil kun dekke
ekstra innleie for inntil 600.000 kroner for hele Sigdalsheimen. Det betyr at vi bare delvis kan videreføre ekstrainnleie og det aktivitetsnivå som ble vedtatt i forbindelse med midlertidig ekstrabevilgning til eldreomsorgen i 2007 og som har fortsatt i 2008.

Prioritering av tiltak utenfor budsjettrammen for 2009

1. Økt bemanning ved rehabiliteringsavdelingen og dementavdelingen ved Sigdalsheimen. Mangler budsjettdekning i 2009 på kr 1.550.000.
2. Økte ressurser til støttekontakter og gruppevis oppfølging kr 260.000.
3. Styrking av hjemmetjenestene med kompetanse og ressurser til å følge opp utfordringer innen psykiatri/rus med ett årsverk til avdeling for psykiatri og 0,5 årsverk miljøarbeider til dagsenteret for psykiatri 1 million kroner.
4. Bokollektiv for demente 5 millioner kroner.
5. Økt bemanning på fysio-/ergoterapiavdelingen kr 250.000.
6. Besette stillingen som Helse og sosialsjef kr 700.000.

Landbruk:
Stortinget vedtok i 2007 endring i lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell. Det betyr at kommunene har fått ansvar for tilgang på veterinærtjenester og også ansvar for at det blir en tilfredsstillende vakttjeneste utenom ordinær arbeidstid. Fram til 1.01.2008 lå ordningen hos Mattilsynet. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Modum, Krødsherad og Sigdal kommuner for Midt-Buskerud veterinærdistrikt hvor driftsansvaret legges til Sigdal.

Teknisk:
Det vises til egen sak om selvkost og justering av gebyr og avgifter.

Næring:
Da kommunestyret vedtok samarbeidsavtalen med Næringshagen i kunstnerdalen ble den årlige finansieringen utsatt til budsjettbehandlingen. Det vil si kr 200 000 i 2009 og 2010. Dette er ikke dekket opp innenfor budsjettrammen. Trillemarkafondet kan brukes. Det er også mulig å bruke det regionale næringsfondet.

Rådmannens forslag til vedtak:
Forslaget til budsjett tas til orientering.

<u>Arbeidsmiljøutvalget behandlet saksnr. 19/08 den 10.11.2008</u>
Behandling:

Anne Kristin K. Grøterud, Utdanningsforbundet, satte frem følgende tilleggsforslag; Vi ber politikerne innstendig om å lytte til skolenes prosjektgrupper når det gjelder sammenheng mellom de behov skolene har, og de rammene politikerne har satt. Dersom det ikke er mulig å å bygge skoler for de rammene som er lagt, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prossessen.

Vi har alle et felles mål; Bygge skoler for fremtiden.

Vedtatt med 5 stemmer, 3 stemte mot.

Anne Kristin K. Grøterud, Utdanningsforbundet, satte frem følgende tilleggsforslag; Vi ber politikerne innstendig om å lytte til skolenes prosjektgrupper når det gjelder sammenheng mellom de behov skolene har, og de rammene politikerne har satt. Dersom det ikke er mulig å å bygge skoler for de rammene som er lagt, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen.

Vi har alle et felles mål; Bygge skoler for fremtiden.

Rammetimetallet i skolen må opprettholdes.
Forslag i budsjett på 10% redusering av rammetimetall. Hvilke konsekvenser får dette for skole? Det må en vite før en bestemmer om budsjettet skal reduseres.

Vedtatt med 5 stemmer, 3 stemte mot.

Tone Strandbråten, Norsk sykepleierforbund, satte frem følgende tilleggsforslag; NSF ønsker å øke budsjettet til Helse og Sosial på grunn av budsjettet som foreslått egentlig fører til en reell nedgang i aktivitetsnivået på rehabiliterings- og dementavdelingene på Sigdalsheimen.

6 stemte for, 2 stemte mot.

Siv Andersen, Fagforbundet, satte frem følgende tilleggsforslag; Det bevilges penger til at alle som er hjelpetrengede må få det de har krav på. Vi trenger flere kvalifiserte ansatte, og flere hoder (stillinger), for å kunne gi et best mulig tilbud til alle. De ansatte har behov for å få mer opplæring. Vi trenger mer penger til tjenester til funksjonshemmede og ruspsykiatri.

6 stemte for, 2 stemte mot.

Britt Nymoen satte frem følgende forslag; Stillingen som kulturleder lyses ut internt. Vedtatt med 6 stemmer. 2 stemte mot.

Anne Kristin K. Grøterud satte frem følgende forslag; Stillingen som kulturleder lyses ut eksternt. Forslaget ble avvist med 6 stemmer. 2 stemte mot.

Arbeidmiljøutvalgets vedtak:
Forslaget til budsjett tas til orientering, med følgende tilleggsforslag;

- **Utdanningsforbundet ber politikerne innstendig om å lytte til skolenes prosjektgrupper når det gjelder sammenheng mellom de behov skolene har, og de rammene politikerne har satt. Dersom det ikke er mulig å å bygge skoler for de rammene som er lagt, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prossessen.**
  Vi har alle et felles mål; Bygge skoler for fremtiden.

- **Utdanningsforbundet ber politikerne innstendig om å lytte til skolenes prosjektgrupper når det gjelder sammenheng mellom de behov skolene har, og de rammene politikerne har satt. Dersom det ikke er mulig å å bygge skoler for de rammene som er lagt, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen. Vi har alle et felles mål; Bygge skoler for fremtiden. Rammetimetallet i skolen må opprettholdes.Forslag i budsjett på 10% redusering av rammetimetall. Hvilke konsekvenser får dette for skole? Det må en vite før en bestemmer om budsjettet skal reduseres.**

- **NSF ønsker å øke budsjettet til Helse og Sosial på grunn av budsjettet som foreslått egentlig fører til en reell nedgang i aktivitetsnivået på rehabiliterings- og dementavdelingene på Sigdalsheimen.**

- **Det bevilges penger til at alle som er hjelpetrengede må få det de har krav på. Vi trenger flere kvalifiserte ansatte, og flere hoder (stillinger), for å kunne gi et best mulig tilbud til alle. De ansatte har behov for å få mer opplæring. Vi trenger mer penger til tjenester til funksjonshemmede og ruspsykiatri.**

Stillingen som kulturleder lyses ut internt.

<u>Eldrerådet behandlet saksnr. 17/08 den 11.11.2008</u>
Behandling:
Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt med følgende tillegg:

Innsamling av grovsøppel gjeninnføres en gang pr. år. Dersom ordningen er mulig å innføre, foreslår Eldrerådet om nødvendig å øke renovasjonsavgiften med kr. 100,- pr. år.

Eldrerådets vedtak:
Rådmannens forslag til budsjett 2009 og handlingsprogram med økonomiplan 2009-2012 tas til orientering.

Innsamling av grovsøppel gjeninnføres en gang pr. år. Dersom ordningen er mulig å innføre, foreslår Eldrerådet om nødvendig å øke renovasjonsavgiften med kr. 100,- pr. år.

<u>Hovedutvalg for helse og sosial behandlet saksnr. 43/08 den 11.11.2008</u>
Behandling:
Svein Hunstad (Sp) satte fram følgende forslag:

a. Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr 600.000 ved at ramma til planområde 3 Oppvekst og kultur reduseres med kr 600.000.

b. Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr 400.000 ved at tilskuddet til boligsøkende unge reduseres med kr 400.000 og gjøres gjeldende bare for nye boliger.

   Punkt a enstemmig vedtatt.
   Punkt b vedtatt mot en stemme.

Hovedutvalgets vedtak:

a. **Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr 600.000 ved at ramma til planområde 3 Oppvekst og kultur reduseres med kr 600.000.**

b. **Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr 400.000 ved at tilskuddet til boligsøkende unge reduseres med kr 400.000 og gjøres gjeldende bare for nye boliger.**

<u>Hovedutvalget for oppvekst og kultur behandlet saksnr. 44/08 den 12.11.2008</u>
Behandling:
Rådmannens forslag til budsjett tas til orientering med følgende tillegg:

Forslag fra Gunhild Aaby Albjerk (sp.):
Bokprosjekt Sigdal gjennomføres i samarbeid med redaksjonskomiteen. Prosjektet finansieres gjennom en forskuttering fra disposisjonsfondet (bokfondet) på inntil 550.000 kr.
Forslaget fikk 3 mot 3 stemmer ved avstemming. Leder brukte dobbeltstemme og det ble bedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Forslag fra Rune Nikolaisen (v):
Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris, gjeldende fra 2010.
Kostnadene dekkes fra Trillemarkafondet med 5000 kr. årlig til kultur- og idrettsstipendet og med inntil 30.000 kr. hvert annet år til kulturprisen dersom det er kandidater.
Heidi Hubner (v) stemte imot. Vedtatt mot en stemme.

Felles forslag fra utvalget:
Eiendomsselskapet Th. Kittelsens hjem IKS får økt driftstilskudd med 10.000 kr. for 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettet til planområdet for oppvekst og kultur i 2009. Jmf. side 25 i rådmannens forslag i budsjettheftet.
Enstemmig vedtatt.

Forslag fra Rune Nikolaisen (v):
Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole flyttes fra 2010 til 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettheftet jmf. s. 25, til planområde for oppvekst og kultur i 2009.
Enstemmig vedtatt.

Forslag fra Rune Nikolaisen (v):
Forslag 1. Bokprosjekt Sigdal avvises. Forfatteren bes bære økonomiske risiko alene.
Forslage falt med 4 mot 2 stemmer.

Forslag 2. Saken om bokprosjekt Sigdal utsettes. Administrasjonen bes utrede hvorvidt tilbud på samme type prosjekt kan innhentes av andre og at lov om off. anskaffelser må følges.
Forslaget falt med 4 mot 2 stemmer.

Hovedutvalgets vedtak:
Forslaget til budsjett tas til orientering med følgende nye punkter:

- **Bokprosjekt Sigdal gjennomføres i samarbeid med redaksjonskomiteen. Prosjektet finansieres gjennom en forskuttering fra disposisjonsfondet (bokfondet) på inntil 550.000 kr.**

- **Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris, gjeldende fra 2010.**
  Kostnadene dekkes fra Trillemarkafondet med 5000 kr. Årlig til kultur- og
  idrettsstipendet og med inntil 30.000 kr. hvert annet år til kulturprisen dersom
  det er kandidater.

- **Eiendomsselskapet Th. Kittelsens hjem IKS får økt driftstilskudd med 10.000 kr. for 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettet til planområdet for oppvekst og kultur i 2009.**

- **Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole flyttes fra 2010 til 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettheftet jmf. s. 25, til planområde for oppvekst og kultur i 2009.**

Hovedutvalget for oppvekst og kultur har flg. merknad til punkt 6 i rådmannens forslag til vedtak.

- **Hovedutvalget ser rammetimetallet som et minimumstall og pressiserer betydningen av å beholde rammen til oppvekst og kultur.**

<u>Hovedutvalget for næring og drift behandlet saksnr. 123/08 den 13.11.2008</u>
Behandling:
Omforent forslag:
Budsjettpost "Kommunale veier" styrkes med 1,7 millioner kroner. Beløpet tas fra punkt 21. Driftsbygning, Holmen kirkegård.
For øvrig tas rådmannens forslag til budsjett 2009 og handlingsplan 2009-2012 til orientering

Hovedutvalgets vedtak:
Budsjettpost "Kommunale veier" styrkes med 1,7 millioner kroner. Beløpet tas fra punkt 21. Driftsbygning, Holmen kirkegård.

For øvrig tas rådmannens forslag til budsjett 2009 og handlingsplan 2009-2012 til orientering

<u>Rådet for funksjonshemmede behandlet saksnr. 1/08 den 20.11.2008</u>
Behandling:
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rådet for funksjonshemmedes vedtak:
Forslaget til budsjett tas til orientering.

<u>Administrasjonsutvalget behandlet saksnr. 28/08 den 27.11.2008</u>
Behandling:
Rådmannen delte ut to brev i tillegg til vedleggene som fulgte med saken. Dette er brev fra FAU Sigdal Ungdomsskole og epost fra FAU Nerstad skole ang. forslag om kutt i rammetimetall i skolen, budsjett 2009.
* Punkt 1 til og med 14 i forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 15: Utdanningsforbundet foreslo et tillegg til punkt 15 i budsjettvedtaket: ”Ved utredning og behandling av saker som berører skolebygging tas det hensyn til prosjektgruppene uttaler når det gjelder sammenheng mellom skolens behov og rammene for utbygging. Dersom det ikke er mulig å bygge skoler for de rammene som er laget, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen”. Forslaget til punkt 15 med tilleggsforslag fra Utdanningsforbundet ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 16 til og med 20 i forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 21: Svein Jakob Hollerud, Venstre, foreslo: ”Budsjettpost ”kommunale veien” styrkes med 1,7 millioner kroner. Beløpet tas fra punkt 21. Driftsbygging Holmen kirkegård”. Forslaget falt, 3 stemte for og 6 stemte mot.
Torstein Aasen, Senterpartiet, foreslo: ”Det gis 1.000.000 kroner til driftsbygging Holmen kirkegård. Finansiering fra salg av kommunale boliger”. Forslaget ble vedtatt med 6 mot 3 stemmer.
* Punkt 22 til og med punkt 25 i forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 26 i forslag til vedtak ble enstemmig nedstemt. Utdanningsforbundet foreslo: ”Stillingen som kulturleder lyses ut eksternt”. Forslaget ble nedstemt med 7 mot 2 stemmer. Delta foreslo: ”Stillingen som kulturleder lyses ut internt”. Forslaget ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer.
* Punkt 27 og 28 i forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 29: Delta foreslo: ”Ønsker å øke budsjettet til Helse og Sosial på grunn av budsjettet som foreslått egentlig fører til en reell nedgang i aktivitetsnivå på rehabilitering- og demensavdelingene på Sigdalsheimen”. Forslaget ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 30: Utdanningsforbundet foreslo: ”Orientering fra administrasjonen angående:

1. Hvor mange timer av rammetimetallet går til elevtimer (§5 elever trekkes ut) i 2008/2009 sammenlignet med 2003?
2. Hvor mange lærertimer blir omgjort til assistentstillinger i 2008/2009 sammenlignet med 2003?
3. Hvor mange rammetimetall brukes til å løse andre oppgaver?”

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

* Nytt punkt 31: Svein Jakbo Hollerud, Venstre, foreslo: ”Rådmannen gis fullmakt til å ta opp 1,7 millioner kroner i lån til kommunale veien”. Forslaget ble enstemmig vedtatt.
Torstein Aasen, Senterpartiet, hadde et tilleggs forslag: ”Ytteligere finansiering utover 2,7 millioner finansieres ved salg av kommunale boliger”. Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 32: Torstein Aasen, Senterpartiet, foreslo: ”Helse- og sosial styrkes med kr. 538.000. Finansiering; kr. 138.000 for mye i oppvekst og kr. 400.000 boligsøkende unge. Det kommer en ny sak angående nytt regleverk for boligsøkende unge”. Foslaget ble vedtatt med 5 mot 4 stemmer.
* Nytt punkt 33: Torstein Aasen, senterpartiet, foreslo: ”Edb skole. Det fremmes en sak for kommunestyret for en evaluering av behov for å ha en så høy kostnad på langtidsbudsjettet hvert år”. Forslaget ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 34: Runolv Stegane, Venstre, foreslo: ”Idrettsrådet inviteres til et møte med formannskapet for å diskutetere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen”. Forslaget ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 35: Torstein Aasen, Senterpartiet, foreslo: Innsamling av grovsøppel gjenninnføres en gang pr. år”. Soveig Bechmann, Arbeidserpartiet, foreslo” ordningen med henting av grovsøppel en gang i året gjeninnføres. Eventuell øking av renovasjonsavgiften vurderes ved budsjettbehandlingen 2010”. Begge forslagene ble enstemmig vedtatt og slått sammen til ett vedtak ” Innsamling av grovsøppel gjenninnføres en gang pr. år. Eventuell øking av renovasjonsavgiften vurderes ved budsjettbehandlingen 2010”.
* Nytt punkt 36: Runolv Stegane, Venstre, foreslo: ”Eierselskapet Th. Kittelsens hjem IKS får økt driftstilskudd med 10.000 kroner for 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettet til planområdet for oppvekst og kultur i 2009”. Forslaget ble vedtatt med 5 mot 4 stemmer.
* Nytt punkt 37: Runolv Stegane, Venstre, foreslo: ”Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole flyttes fra 2010 til 2009. Dekning innenfor rammen til planområdet for oppvekst og kultur i 2009”. Forslaget ble enstemmig vedtatt.
* Nytt punkt 38: Runolv Stegane, Venstre, foreslo: ”Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris gjeldende fra 2010. Dekkes innenfor ramma” Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalgets vedtak:

1. **Ved beregning av forskuddsskatt for 2009 gjelder høyeste tillatte satser**
   - **Inntektsskatt for personlige skatteytere 12,8 prosent**
   - **Formueskatt 0,7 prosent**

2. **Forslag til budsjett for Sigdal kommune vedtas slik det går fram av budsjettskjema 1a og 1b, 2a og 2b.**

3. **Forslag til budsjett for Sigdal Energi for 2009 vedtas.**

4. **Foreldrebetaling i skolefritidsordningen prisjusteres med 4 prosent til følgende måneds priser for 2009:**
   Mandag, torsdag og fredag før/etter skoletid: økes fra kr. 260 til kr 270 pr dag.
   Tirsdag (langdag): økes fra kr. 380 til kr.395.

Onsdag (heldag): økes fra kr 500 til kr. 520.
Heldag i skolens fridager/ferier: økes fra kr. 160 til kr. 165.

5. **Egenandelen for kulturskolen prisjusteres ikke fra 2008. Pris pr barn pr semester er kr. 850,-.**

6. **Rammetimetallet for skolen videreføres med 1227 timer pr uke våren 2008. Timetallet omfatter pedagogisk arbeid for elever fra Sigdal som får opplæring i og utenfor kommunen. I tillegg kommer timer fra andre kommuner. Fra høsten økes timetallet med 2 timer for barnetrinnet som følge av regjeringens satsing på fysisk aktivitet på barnetrinnet. Rammetimetallet vil fra høsten 2009 være 1233 timer pr uke.**

7. **Prisen pr middagsporsjon ved utkjøring og servering i kantine økes fra kr. 60,- til kr 65,-**

8. **Betaling for hjemmehjelp endres ikke. Følger årlig justering av G-beløp. Egenandelene ble sist endret f.o.m 2005 da det ble innført abonnement:**
   Inntekt inntil 2 G (inntil 140.520) kr 150,- pr. mnd.
   Inntekt 2 – 3 G (140.520 – 210.780) kr 225,- pr. mnd.
   Inntekt 3 – 4 G (210.780 – 281.040) kr 250,- pr. mnd.
   Inntekt 4 – 5 G (281.040 – 351.300) kr 275,- pr. mnd.
   Inntekt over 5 G (over 351.300) kr 350,- pr.mnd.

9. **Egenbetaling for ambulerende vaktmester på kr 35,- pr time endres ikke.**

10. **Abonnement for trygghetsalarm kr 100,- per mnd. endres ikke.**

11. **Vederlag for opphold på Sigdalsheimen; langtidsopphold, tidsbegrenset opphold, samt dag og nattopphold følger av forskrift og statens satser. Tidsbegrenset opphold er for tiden 118,- kr pr. døgn. Dag og nattopphold er kr. 59,- pr døgn. Avlastningsopphold er gratis.**

12. **Egenbetaling for dagsenteropphold på Sigdalsheimen økes fra kr. 59,- til kr. 75,- per gang. Oppholdet inkluderer middag, formiddagsmat/kaffe/kake, skyss og aktiviteter. Samme pris vil gjelde for dagsentertilbud til demente. Egenbetalingen på dagsenteret på Eggedal eldresenter justeres også etter samme pris.**

13. **Timesats for planleggingsarbeider på landbrukssektoren økes med kr. 50,- pr. time til kr. 400,- pr. time.**

14. **Fellingsavgifter for elg og hjort beholdes uendret med kr. 400,- for voksen elg, kr. 230,- for elgkalv, kr. 300,- for hjort og kr. 180,- pr. hjortekalv.**

15. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 5,5 millioner til ombygging og renovering av Nerstad skole, og 6 millioner til ombygging og renovering av Eggedal skole. Ved utredning og behandling av saker som berører skolebygging tas det hensyn til prosjektgruppene uttaler når det gjelder sammenheng mellom skolens behov og rammene for utbygging. Dersom det**

ikke er mulig å bygge skoler for de rammene som er laget, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen.

16. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 500 000 til prosjektering av ombygging og renovering av Sigdal ungdomsskole/samfunnshus.**

17. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 100 000 til planlegging av nytt renseanlegg i Eggedal.**

18. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 2 400 000 til vannbehandlingsutstyr Prestfoss.**

19. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 200 000 til utskifting av bil driftsoperatør.**

20. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 1 000 0000 til høydebasseng Nerstad.**

21. **Det gis 1.000.000 kroner til driftsbygging Holmen kirkegård. Finansiering fra salg av kommunale boliger**
22. **Stillingen som barnehagekonsulent økes fra 20 prosent stilling til 50 prosent stilling fra 1.1 2009. Økningen finansieres gjennom økte skjønnsmidler.**

23. **Bemanningen i hjemmetjenesten økes med 0,8 årsverk.**

24. **Bemanningen i tjenesten aktivisering eldre og funksjonshemmede økes med 0,4 årsverk pleiestilling for å starte dagsentertilbud for hjemmeboende demente på Tono aktivitetssenter to dager i uken.**

25. **Stillingen som assisterende leder ved Bjørkekvisten barnebolig økes med 0,2 årsverk.**

26. **Stillingen som kulturleder lyses ut internt.**
27. **Tilskuddet til registrerte trossamfunn settes til kr 272,- pr medlem.**

28. **Fullmakt til budsjettjustering:**
    - **Hovedutvalgene gis fullmakt til å omdisponere midler mellom tjenester innenfor samme planområde. Formannskapet har denne fullmakten for planområde 1 og 2.**
    - **Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor den enkelte tjeneste innenfor det samme planområde .**

29. **Ønsker å øke budsjettet til Helse og Sosial på grunn av budsjettet som foreslått egentlig fører til en reell nedgang i aktivitetsnivå på rehabilitering- og demensavdelingene på Sigdalsheimen**
30. **Orientering fra administrasjonen angående:**
    1. **Hvor mange timer av rammetimetallet går til elevtimer (§5 elever trekkes ut) i 2008/2009 sammenlignet med 2003?**
    2. **Hvor mange lærertimer blir omgjort til assistentstillinger i 2008/2009 sammenlignet med 2003?**

3. **Hvor mange rammetimetall brukes til å løse andre oppgaver?**

31. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp 1,7 millioner kroner i lån til kommunale veien.**
    Ytteligere finansiering utover 2,7 millioner finansieres ved salg av kommunale boliger.
32. **Helse- og sosial styrkes med kr. 538.000. Finansiering; kr. 138.000 for mye i oppvekst og kr. 400.000 boligsøkende unge. Det kommer en ny sak angående nytt regleverk for boligsøkende unge**
33. **Edb skole. Det fremmes en sak for kommunestyret for en evaluering av behov for å ha en så høy kostnad på langtidsbudsjettet hvert år**
34. **Idrettsrådet inviteres til et møte med formannskapet for å diskutetere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen**
35. **Innsamling av grovsøppel gjenninnføres en gang pr. år. Eventuell øking av renovasjonsavgiften vurderes ved budsjettbehandlingen 2010**
36. **Eierselskapet Th. Kittelsens hjem IKS får økt driftstilskudd med 10.000 kroner for 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettet til planområdet for oppvekst og kultur i 2009**
37. **Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole flyttes fra 2010 til 2009. Dekning innenfor rammen til planområdet for oppvekst og kultur i 2009**
38. **Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris gjeldende fra 2010. Dekkes innenfor ramma.**

<u>Formannskapet behandlet saksnr. 88/08 den 27.11.2008</u>

Behandling:

* Punkt 1 til og med punkt 20 i administrasjonsutvalgets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 21: Svein Jakob Hollerud, Venstre, foreslo: ”Budsjettpost ”kommunale veien” styrkes med 1,7 millioner kroner. Beløpet tas fra punkt 21. Driftsbygging Holmen kirkegård”. Forslaget falt, 4 stemte for og 3 stemte mot. Administrasjonsutvalgets forslag til vedtak ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.
* Punkt 22 til og med punkt 31 i administrasjonsutvalgets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
* Punkt 32, Torstein Aasen (Sp) fremmet følgende forslag; Helse- og sosial styrkes med kr. 538.000. Finansiering; kr. 138.000 for mye i oppvekst og kr. 400.000 boligsøkende unge. Det kommer en ny sak angående nytt regleverk for boligsøkende unge. Forslaget ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.
* Punkt 33 til og med 38 i administrasjonsutvalgets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets forslag til vedtak:

1. **Ved beregning av forskuddsskatt for 2009 gjelder høyeste tillatte satser**
   - **Inntektsskatt for personlige skatteytere 12,8 prosent**
   - **Formueskatt 0,7 prosent**
2. **Forslag til budsjett for Sigdal kommune vedtas slik det går fram av budsjettskjema 1a og 1b, 2a og 2b.**
3. **Forslag til budsjett for Sigdal Energi for 2009 vedtas.**
4. **Foreldrebetaling i skolefritidsordningen prisjusteres med 4 prosent til**

følgende måneds priser for 2009:
Mandag, torsdag og fredag før/etter skoletid: økes fra kr. 260 til kr 270 pr dag.
Tirsdag (langdag): økes fra kr. 380 til kr.395.
Onsdag (heldag): økes fra kr 500 til kr. 520.
Heldag i skolens fridager/ferier: økes fra kr. 160 til kr. 165.

5. **Egenandelen for kulturskolen prisjusteres ikke fra 2008. Pris pr barn pr semester er kr. 850,-.**
6. **Rammetimetallet for skolen videreføres med 1227 timer pr uke våren 2008. Timetallet omfatter pedagogisk arbeid for elever fra Sigdal som får opplæring i og utenfor kommunen. I tillegg kommer timer fra andre kommuner. Fra høsten økes timetallet med 2 timer for barnetrinnet som følge av regjeringens satsing på fysisk aktivitet på barnetrinnet. Rammetimetallet vil fra høsten 2009 være 1233 timer pr uke.**
7. **Prisen pr middagsporsjon ved utkjøring og servering i kantine økes fra kr. 60,- til kr 65,-**
8. **Betaling for hjemmehjelp endres ikke. Følger årlig justering av G-beløp. Egenandelene ble sist endret f.o.m 2005 da det ble innført abonnement:**
   Inntekt inntil 2 G (inntil 140.520) kr 150,- pr. mnd.
   Inntekt 2 – 3 G (140.520 – 210.780) kr 225,- pr. mnd.
   Inntekt 3 – 4 G (210.780 – 281.040) kr 250,- pr. mnd.
   Inntekt 4 – 5 G (281.040 – 351.300) kr 275,- pr. mnd.
   Inntekt over 5 G (over 351.300) kr 350,- pr.mnd.
9. **Egenbetaling for ambulerende vaktmester på kr 35,- pr time endres ikke.**
10. **Abonnement for trygghetsalarm kr 100,- per mnd. endres ikke.**
11. **Vederlag for opphold på Sigdalsheimen; langtidsopphold, tidsbegrenset opphold, samt dag og nattopphold følger av forskrift og statens satser. Tidsbegrenset opphold er for tiden 118,- kr pr. døgn. Dag og nattopphold er kr. 59,- pr døgn. Avlastningsopphold er gratis.**
12. **Egenbetaling for dagsenteropphold på Sigdalsheimen økes fra kr. 59,- til kr. 75,- per gang. Oppholdet inkluderer middag, formiddagsmat/kaffe/kake, skyss og aktiviteter. Samme pris vil gjelde for dagsentertilbud til demente. Egenbetalingen på dagsenteret på Eggedal eldresenter justeres også etter samme pris.**
13. **Timesats for planleggingsarbeider på landbrukssektoren økes med kr. 50,- pr. time til kr. 400,- pr. time.**
14. **Fellingsavgifter for elg og hjort beholdes uendret med kr. 400,- for voksen elg, kr. 230,- for elgkalv, kr. 300,- for hjort og kr. 180,- pr. hjortekalv.**
15. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på 5,5 millioner til ombygging og renovering av Nerstad skole, og 6 millioner til ombygging og renovering av Eggedal skole. Ved utredning og behandling av saker som berører skolebygging tas det hensyn til prosjektgruppene uttaler når det gjelder sammenheng mellom skolens behov og rammene for utbygging. Dersom det ikke er mulig å bygge skoler for de rammene som er laget, må det ha konsekvenser for valg en gjør videre i prosessen.**
16. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 500 000 til prosjektering av ombygging og renovering av Sigdal ungdomsskole/samfunnshus.**
17. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 100 000 til planlegging av nytt renseanlegg i Eggedal.**
18. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 2 400 000 til**

vannbehandlingsutstyr Prestfoss.

19. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 200 000 til utskifting av bil driftsoperatør.**
20. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån på kr 1 000 0000 til høydebasseng Nerstad.**
21. **Det gis 1.000.000 kroner til driftsbygging Holmen kirkegård. Finansiering fra salg av kommunale boliger**
22. **Stillingen som barnehagekonsulent økes fra 20 prosent stilling til 50 prosent stilling fra 1.1 2009. Økningen finansieres gjennom økte skjønnsmidler.**
23. **Bemanningen i hjemmetjenesten økes med 0,8 årsverk.**
24. **Bemanningen i tjenesten aktivisering eldre og funksjonshemmede økes med 0,4 årsverk pleiestilling for å starte dagsentertilbud for hjemmeboende demente på Tono aktivitetssenter to dager i uken.**
25. **Stillingen som assisterende leder ved Bjørkekvisten barnebolig økes med 0,2 årsverk.**
26. **Stillingen som kulturleder lyses ut internt.**
27. **Tilskuddet til registrerte trossamfunn settes til kr 272,- pr medlem.**
28. **Fullmakt til budsjettjustering:**
    - **Hovedutvalgene gis fullmakt til å omdisponere midler mellom tjenester innenfor samme planområde. Formannskapet har denne fullmakten for planområde 1 og 2.**
    - **Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor den enkelte tjeneste innenfor det samme planområde.**
29. **Ønsker å øke budsjettet til Helse og Sosial på grunn av budsjettet som foreslått egentlig fører til en reell nedgang i aktivitetsnivå på rehabilitering- og demensavdelingene på Sigdalsheimen**
30. **Orientering fra administrasjonen angående:**
    1. **Hvor mange timer av rammetimetallet går til elevtimer (§5 elever trekkes ut) i 2008/2009 sammenlignet med 2003?**
    2. **Hvor mange lærertimer blir omgjort til assistentstillinger i 2008/2009 sammenlignet med 2003?**
    3. **Hvor mange rammetimetall brukes til å løse andre oppgaver?**
31. **Rådmannen gis fullmakt til å ta opp 1,7 millioner kroner i lån til kommunale veien.**
    Ytterligere finansiering utover 2,7 millioner finansieres ved salg av kommunale boliger.
32. **Helse- og sosial styrkes med kr. 538.000. Finansiering; kr. 138.000 for mye i oppvekst og kr. 400.000 boligsøkende unge. Det kommer en ny sak angående nytt regleverk for boligsøkende unge**
33. **Edb skole. Det fremmes en sak for kommunestyret for en evaluering av behov for å ha en så høy kostnad på langtidsbudsjettet hvert år**
34. **Idrettsrådet inviteres til et møte med formannskapet for å diskutere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen**
35. **Innsamling av grovsøppel gjeninnføres en gang pr. år. Eventuell øking av renovasjonsavgiften vurderes ved budsjettbehandlingen 2010**
36. **Eierselskapet Th. Kittelsens hjem IKS får økt driftstilskudd med 10.000 kroner for 2009. Dekning innenfor rammen i budsjettet til planområdet for oppvekst og kultur i 2009**
37. **Istandsetting av uteområdet ved Prestfoss skole flyttes fra 2010 til 2009. Dekning innenfor rammen til planområdet for oppvekst og kultur i 2009**

38. Sigdal kommune oppretter et kultur og idrettsstipend, gjeldende fra 2009, samt en kulturpris gjeldende fra 2010. Dekkes innenfor ramma.

<u>Kommunestyret behandlet saksnr. 113/08 den 19.12.2008</u>
Behandling:
Punkt 1 og til og med punkt 20 ble enstemmig vedtatt.

Punkt 21
Solveig Bechmann (Ap) satte fram følgende forslag: Punkt 21 strykes. Forslaget falt mot 12 stemmer, 9 stemte for.

Punkt 22 til og med punkt 28 ble enstemmig vedtatt.

Punkt 29
Svein Hunstad (Sp) satte fram forslag om at punkt 29 strykes. Enstemmig vedtatt.

Punkt 30
Jan Midtskogen (Ap) satte fram følgende forslag: Punkt 30 i forslag til vedtak strykes. Vedtatt med 13 stemmer, 8 stemte mot.

Punkt 32
Svein Hunstad (Sp) satte fram følgende forslag:
Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr. 600.000 ved at ramma til planområde 3 Oppvekst og kultur reduseres med kr. 600.000.

Ramma til planområde 4 Helse og sosial økes med kr. 400.000 ved at tilskuddet til boligsøkende unge reduseres med kr. 400.000 og gjøres gjeldende bare for nye boliger.

Forslaget falt mot 16 stemmer, 5 stemte for.
Formannskapets forslag ble vedtatt mot 2 stemmer.

Punkt 33
Jan Midtskogen (Ap) satte fram følgende forslag: EDB skole. Administrasjonen legger fram en plan for investeringer/kostnader i skolene pr. år i planperioden. Vedtatt med 19 stemmer, 2 stemte mot.

Punkt 34
Gunhild Albjerk (Sp) satte fram følgende tilleggsforslag: Idrettsrådet inviteres i første omgang til et møte med hovedutvalget for oppvekst og kultur for å diskutere samarbeid mellom idrettslaga og kommunen. Enstemmig vedtatt.

Punkt 36
Gunhild Albjerk (Sp) satte fram følgende forslag: Eierselskapet Th. Kittilsen IKS får økt driftstilskudd med kr 10.000 for 2009. Dekkes fra disposisjionsfondet. Forslaget falt mot 18 stemmer, 3 stemte for.

Formannskapets forslag falt. Enstemmig vedtatt.
Punkt 37

Gunhild Albjerk (Sp) satte fram følgende forslag: Istandsetting av uteområdet Prestfoss skole kr. 100.000 dekkes av investeringsbudsjettet i 2010. Eventuelt nødvendig grunnarbeid i 2009 dekkes innenfor ramma til oppvekst og kultur. Enstemmig vedtatt.

Punkt 38
Jan Midtskogen (Ap) satte fram følgende forslag: I punkt 38, siste setningen endres til: Dekkes av Trillemarkafondet. Forslaget falt mot 13 stemmer, 8 stemte for.

RETT UTSKRIFT BEKREFTES:
Prestfoss, den 22.12.2008

Kjell Tore Finnerud
Møtesekretær

Kopi: Økonomisjefen, her
Buskerud Kommunerevisjon IKS, Postboks 4197, 3005 Drammen
Kontrollutvalgssekretariatet i Buskerud, Postboks 4176, 3005 Drammen